

Krāpšanas apkarošana

Publicēts: 12.05.2021.

Ziņo par krāpšanu vai korupciju!

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra kā Eiropas Savienības (ES) fondu Sadarbības iestāde aicina jebkuru personu ziņot par nelikumīgām vai aizdomīgām darbībām, t.sk. par pārkāpumiem vai aizdomām par korupcijas un krāpšanas gadījumiem ES fondu projektu īstenošanā, rakstot uz e-pastu: cfla@cfla.gov.lv vai rakstot vēstuli, kas adresēta Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai, Smilšu ielā 1, Rīgā, LV-1010.

Informāciju par iesniegumu iesniegšanas kārtību un apmeklētāju pieņemšanu Centrālajā finanšu un līgumu aģentūrā lūdzam skatīt [kontakta sadaļā](#).

Rīcība aizdomu par krāpšanu vai korupciju gadījumā

!

[Iesniegumu likuma](#) 9.pants paredz aizliegumu iestādei bez iesnieguma iesniedzēja piekrišanas izpaust informāciju, kas atklāj viņa identitāti.

Izņēmums ir gadījums, kad likumā ir īpašs nosacījums, ka konkrētajā gadījumā iestādei šāda informācija ir jāizpauž. Savukārt Informācijas atklātības likuma 11.panta sestā daļa nosaka, ka iestādes sarakste ar informācijas pieprasītāju un ziņas par šo personu uzskatāmas par ierobežotas pieejamības informāciju. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu

atlīdzināšanas likumu personai ir tiesības prasīt atlīdzinājumu par mantisko zaudējumu, personisko vai morālo kaitējumu.

Lūgums iesniegumā norādīt, ja iesnieguma iesniedzējs nevēlas, lai iesniegumā minētie fakti, kas atklāj viņa identitāti, tiktu izpausti. Ja iesniegumā netiks ietverta norāde par aizliegumu izpaust tajā minētos faktus, iestāde tos ir tiesīga izpaust, ievērojot normatīvo aktu prasības.

Atbilstoši Iesniegumu likuma 4. un 5.pantam atbilde pēc būtības tiks sniegta ne vēlāk kā viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas, ja likumā nav noteikts citādi. Ja iestāde konstatē, ka saņemtais iesniegums pilnībā vai kādā daļā nav šīs iestādes kompetencē, tā septiņu darbdienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas par to informē iesniedzēju un, ja iespējams, norāda kompetento iestādi. Ja tas ir lietderīgi, iestāde var septiņu darbdienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas pārsūtīt šo iesniegumu citai iestādei, informējot par to iesniedzēju.

Lai varētu atpazīt iespējamus pārkāpumus vai krāpšanas gadījumus, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra aicina finansējuma saņēmējus iepazīties ar Eiropas Komisijas Informatīvo paziņojumu par krāpšanas pazīmēm attiecībā uz ERAF, ESF un Kohēzijas fondiem, kurā ar piemēriem aprakstīti krāpšanas gadījumu indikatori:

 [Informatīvs paziņojums par krāpšanas pazīmēm attiecībā uz ERAF, ESF un Kohēzijas fondiem](#)

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJS (KNAB)

Paziņot KNAB par pārkāpumu vai aizdomām par korupciju var:

Personīgi darba dienās no plkst. 8.30 līdz plkst.17.00 Citadeles iela 1, Rīga, LV-1010

Pa tālruni [+371 67356161](tel:+37167356161);

Atstājot ziņu KNAB uzticības tālrunā 8000 2070 automātiskajā atbildētājā 24 stundas diennaktī;

Pa faksu 67331150;

Pa pastu (Citadeles iela 1, Rīga, LV-1010)

Pa elektronisko pastu: knab@knab.gov.lv vai,

aizpildot ziņojuma formu: <https://www.knab.gov.lv/lv/zinot-par-parkapumu>

KNAB pilnvarotas amatpersonas izmeklē noziedzīgus nodarījumus, kuri saistīti ar politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu pārkāpumiem, kā arī noziedzīgus nodarījumus valsts institūciju dienestā, ja tie ir saistīti ar korupciju.

KNAB izmeklēs lietas par šādiem Krimināllikuma pantu pārkāpumiem:

Dienesta pilnvaru pārsniegšana;

Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana;

Valsts amatpersonas bezdarbība;

Kukuļņemšana;

Kukuļa piesavināšanās;

Starpniecība kukuļošanā;

Kukuļdošana;

Valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu pārkāpšana;

Neatļauta piedalīšanās mantiskos darījumos;

Tirgošanās ar ietekmi;

Prettiesiska labumu piedāvāšana, došana, pieprasīšana un pieņemšana;

Dienesta viltojums;

Nepatiess dienesta ziņojums;

Neizpaužamu ziņu izpaušana;

Neizpaužamu ziņu izpaušana pēc amata atstāšanas

Paziņot Valsts policijai vai ENAP par pārkāpumu vai aizdomām par krāpšanu var:

Zvanot pa Valsts policijas bezmaksas diennakts palīdzības tālruni 110, tiksiet savienots ar jebkuru dežurdaļu. Tur arī varēs noskaidrot instrukcijas tālākai saziņai.

Sūdzībām par korupciju privātajā sektorā: ENAP tālrunis: 67208663.

Valsts policija izmeklē jebkuru noziedzīgu nodarījumu, ja vien tas jau nav kādas speciālās tiesībsargājošās iestādes kompetencē.

Valsts policijas Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvalde (ENAP) tiešā funkcija ir noziedzīgu nodarījumu novēršana, atklāšana un izmeklēšana.

Pabeidzot pārbaudi, ja ir pietiekams pamats un iemesls par iespējamu ES fondu līdzekļu izkrāpšanu, tiek pieņemts lēmums sākt kriminālprocesu pēc Kriminālprocesa likuma.

Tieši ENAP izmeklē korupcijas gadījumus privātajā sektorā – piemēram, komerciālo uzpirkšanu.

Paziņot OLAF par pārkāpumu vai aizdomām par krāpšanu var OLAF [interneta vietnē](#), kur pieejama veidlapa ziņošanai par krāpniecību, kā arī norādīta būtiskā informācija par OLAF darbībām krāpniecības novēršanai un atklāšanai

OLAF galvenās funkcijas ir:

aizsargāt ES finansiālās intereses, izmeklējot krāpniecības, korupcijas un visu citu nelikumīgu darbību gadījumus; atklāt un izmeklēt nopietnus ES iestāžu un struktūru darbinieku amatpārkāpumus, kam var sekot disciplinārlieta vai krimināllieta;

palīdzēt Eiropas Komisijai izstrādāt un īstenot krāpšanas novēršanas un atklāšanas politiku.

Lai nodrošinātu efektīvu sadarbību un informācijas apriti ar OLAF, Latvijā ir izveidots Krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienests (Anti-Fraud Coordination Service - AFCOS) un tā funkcijas īsteno Finanšu ministrija.

Sīkāku informāciju par AFCOS un ES finanšu interešu aizsardzību Latvijā lasiet [ŠEIT](#).

Paziņot vadošajai iestādei par pārkāpumu vai aizdomām par krāpšanu var, rakstot uz e-pastu: esfondi@fm.gov.lv vai rakstot vēstuli, kas adresēta Finanšu ministrijai kā ES fondu vadošajai iestādei, Smilšu ielā 1, Rīgā, LV-1010

Vadošā iestāde atbilstoši regulas Nr. [1303/2013](#) 125.panta 4.punkta "c" apakšpunktam izstrādā krāpšanas un korupcijas apkarošanas stratēģiju, kā arī nodrošina efektīvu Eiropas Savienības fondu ieviešanas vadību

Paziņot Tiesībsargam par pārkāpumu vai aizdomām par krāpšanu var gan privātpersonas, gan institūcijas, iesniedzot iesniegumus personīgi, pa pastu un elektronisko pastu:

Adrese: Baznīcas iela 25, Rīga LV-1010

E-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Tālrunis: [+371 67686768](tel:+37167686768)

Tiesībsarga funkcijas:

veicināt privātpersonas cilvēktiesību aizsardzību;

sekmēt vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu un jebkāda veida diskriminācijas novēršanu;

izvērtēt un veicināt labas pārvaldības principa ievērošanu valsts pārvaldē;

jautājumos, kas saistīti ar cilvēktiesību un labas pārvaldības principa ievērošanu, atklāt trūkumus tiesību aktos un to piemērošanā, kā arī veicināt šo trūkumu novēršanu;

sekmēt sabiedrības informētību un izpratni par cilvēktiesībām, par šo tiesību aizsardzības mehānismiem un par tiesībsarga darbu.

Ziņošana vai konsultācijas par ziņošanu par pārkāpumu vai aizdomām par krāpšanu:

Adrese: Citadeles iela 8, Rīga, LV-1010

Tālrunis: [+371 67285585](tel:+37167285585)

Fakss: [+371 67285584](tel:+37167285584)

E-pasts: ti@delna.lv

Delnas uzdevumi:

Iedzīvīnāt demokrātijas principus sabiedrībā, lai palielinātu sabiedrības līdzdalību korupcijas apkarošanā;

Panākt informācijas atklātību un pieejamību valsts, pašvaldību, privātajās un sabiedriskajās institūcijās un nodrošināt tās brīvu pieejamību;

Veikt korupcijas cēloņu un to veicinošo apstākļu analīzi, izstrādāt un īstenot pasākumus korupcijas novēršanā, tai skaitā likumdošanas uzlabošanu;

Veicināt sabiedrisko organizāciju sadarbību ar valsts un pašvaldību iestādēm.

No 2018. gada Centrālā finanšu un līgumu aģentūra kā sadarbības iestāde izmanto projektu pārbaudēs [Eiropas Komisijas izstrādāto risku noteikšanas rīku ARACHNE](#), kura ietvaros tiek apstrādāti projektu iesniedzēju, atbalsta saņēmēju un to saistīto personu ārējās datubāzēs pieejamie dati, lai identificētu dažādus riska indikatorus.

<https://www.cfla.gov.lv/lv/krapsanas-apkarosana>